

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia.

Za jeden wiersz petitiowy albo jego miejsce 20 halercy
Za jeden wiersz petitiowy w rubryce *Nadzwyczajne* 40 halercy
Drobne ogłoszenia po 3 halercy za słowo. Najmniejsze ogłoszenie 30 halercy.
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po *Kronice* za jeden wiersz petitiowy 60 halercy.

Numer pojedynczy:

w Lwowie: . . . 3 halercy
poza Lwów: . . . 8 halercy
w Lwowie: . . . 3 halercy
poza Lwów: . . . 8 halercy

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony; — za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 halercy;
na prowincji:
z jednorazową przesyłką: . . . 30 K — h
z dwurazową przesyłką: . . . 36 K — h
rocznie . . . 7 . 50 . . . kwartalnie . . . 9 . —
miesięcznie . . . 2 . 50 . . . miesięcznie . . . 3 . —

W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen
W innych krajach miesięcznie 4 Fr

Bękopisze Redakcja nie sworaca.

Adres: „Dziennik Polski” — Lwów, plac Marjański 1. 7
Telefonu Nr. 171.

Połączenie klubów lewicy.

Lwów 2 stycznia.

W *Osasie* czytamy: W poniedziałek wieczorem przed posiedzeniem sejmowym odbył się posiedzenie klubu lewicy sejmowej i skoncentrowanych demokratów, na których to posiedzeniach wzięto pod rozwagę ewentualność połączenia się obu klubów. Następnie odbyło się wspólne posiedzenie obu klubów, na którym na temat ten wywiązała się długa, nader ożywiona dyskusja. Uchwalono w zasadzie, iż połączenie obu klubów uważa się za pożyteczne. Wybrano komisję złożoną z ośmiu członków, po czterech z każdego klubu; do komisji tej weszli z lewicy sejmowej posłowie Rayski, Jabloński, Roszkowski i Merunowicz, a z klubu demokratów skoncentrowanych posłowie Romanowicz, Rutowski, Loewenstein i Grek.

Komisja ta ułożyła ma natychmiast szczegółowy projekt układów i projekt ten rozesłać wszystkim posłom. Do dwóch tygodni ma być zwołane zebranie wszystkich posłów, należących do obu klubów w celu ratyfikowania układu. Układ ma być zawarty na piśmie, a równocześnie ułożony regulamin klubowy.

Złanie się obu klubów demokratycznych nie jest zatem jeszcze faktem dokonanym, a uznaniem tylko jest za pożyteczne. Przy uchwale wspólnego programu natrafia jeszcze może na różne trudności. Jeżeli jednak złanie się przyjdzie rzeczywiście do skutku, to byłoby to tylko spełnieniem dawno rozgłaszanych przewidywań.

Szale przechrzcił i decyzję ostateczną wywołał podobno wybór członka wydziału krajowego z kurji miejskiej. Lewica, której przewodził pos. Rayski, rozstała się na to, że posłowie z miasta Krakowa wstrzymali się od głosowania, a w szczególności, że nie głosowali za jej kandydatem.

Zamierzanie się klubów demokratycznych omawiają rozmaicie i różnie z nim łączą wypowiednie. Faktem jest tylko to, że skoncentrowana lewica zastalaby zasiloną liczebnie. Ale zasiloną żywiołami umiarkowanymi. Rozłam powstał swego czasu — jak wiadomo — wskutek wniosku o pięć kurji i z powodu kwestii solidarności Kola polskiego. Jeżeli więc zamierzone obecnie połączenie klubów ma mieć to polityczne, a nie osobiste, to dokonac go mogłyby jedynie dwie przyczyny:

— Albo skoncentrowana demokracja postanowiła wprowadzenia piątej kurji do ordynacji wyborczej i pogodziła się z solidarnością Kola polskiego, albo też na odwrót, lewica umiarkowana przystąpiła do owych dwóch postulatów lewicy skoncentrowanej. Fakta przemawiają za tem, że zaszła pierwsza ewentualność, że przeto skoncentrowana lewica zaprzuciła owe dwa polityczne postulat swego programu, czyli, że zrezygnowała się, iż żaden z nich w społeczeństwie nie znalazł gruntu.

Złanie się obu stronnictw oznaczałoby przeto, jak obecnie sądzić można, złagodzenie i umiarkowanie tego odcienia, który reprezentują pos. Romanowicz i Rotter. Klub lewicy, górnokurkowy liczebnie, nie będzie zmuszony szukać sojuszu z żywiołami radykalnymi, a zatem odgrodzi się od ludowców i przestanie kłócić z socjalistami. Jakaż działalność rozwinię w sejmie w tej nowej fizio swego rozwoju, należy czekać. Trudno przypuścić, by pos. Rayski i jego dotychczasowi klubowi towarzyszy nie byli w stanie wywrzeć żadnego wpływu na charakter nowego zjednoczenia lewicy. Niedaleka zapewne przyszłość przyniesie już potrzebne dane do oceny skutków tego nowego połączenia.

gniecia na szachownicy stronnictw opozycyjnych, na której tak często i tak wiele rzeczy się zmienia.

Bojkot niemieckich towarów.

W pismach niemieckich, które przez długi czas milczały systematycznie o powszechnym ruchu, zmierzającym do zerwania stosunków handlowych z Niemcami i co najwyżej zapisywały krótko i bez uwag ze swej strony poszczególne objawy tego ruchu, obecnie sprawa ta zaczyna nabierać rozgłosu. Świadczy to, że teraz dopiero odczuło w Niemczech skutki bojkotu.

Pomiędzy innymi znajduje się w przedostatnim numerze *Berl. Tagebl.* korespondencja ze Lwowa, która zdradza bardzo wielkie rozdrażnienie i zawiera równocześnie próbę zastraszania Polaków oświadczeniem, że oni ucierpią przedewszystkiem na bojkocie.

Autor artykułu oświadcza na wstępie, że jest mu to obojętne (używa on wszędzie wyrażenia „my”), czy „kupcy niemieccy sprzedadzą w Galicji i Królestwie Polskiem kilka worków pieprzu mniej lub więcej”, że mało go obchodzi, jeżeli „kupcy polscy, podnieceni przez dany, które sprowadzają potrzebne artykuły z Wiednia lub Paryża, oświadczać publicznie, że nie będą sprowadzali nie z Niemiec”. Natomiast oburza go ta okoliczność, że żadne z pism polskich nie zwraca na to uwagi, co Polacy mogą stracić przez bojkotowanie towarów niemieckich. Wyrezygowała je więc pod tym względem.

A więc: cały handel drzewem w Galicji i Królestwie Polskiem znajduje się w rękach niemieckich. Oba te kraje wysyłają mimo cel olbrzymie transporty zboża do Niemiec. Galicyjscy handlarze win zarabiają wcale piękne sumy, pośrednicząc w handlu pomiędzy Węgrami a Niemcami; Galicja wysyła do Niemiec, zwłaszcza do Berlina, wielkie ilości masła, jaj, miodu, drobiu i t. d. Dalej zaś autor przypominia, że corocznie udają się do Niemiec dziesiątki tysięcy robotników polskich, z których każdy wraca do kraju ze 150—200 zł. zaszczytnych pieniędzy; wreszcie Galicja wysyła do Niemiec tygodniowo tysiące trzody chlewniej.

Wszystko to Polacy mogą utracić przez swoje bojkotowanie towarów niemieckich, grozi autor. „Ten tak zwany bojkot polski jest śmieszny i trzeba być bardzo krótkowidzącym, aby nie widzieć, że bojkot ten jest dla Niemców i przeciw kupiectwu niemieckiemu. Wozny rzecz też na odwrót — a następstwem będzie stała nędza w Galicji i Królestwie Polskiem”.

Otóż tak nie jest wcale, mimo wszelkie pozory. Zapewne, że i Niemcy mogliby bojkotować skutecznie niektóre produkty polskie, ale te, które są głównym przedmiotem handlu i źródłem zarobku. Drzewo jest towarem lakomym i znajduje zawsze nabywców. Zboża bojkotować nie można; można tylko nałożyć wysokie cło na jego dowóz i to właśnie Niemcy chcą uczynić w swym nowej taryfie. To samo dotyczy wywozu świń z Galicji, który przetrząta jest ogromnie a systematycznie utrudniany przez szkany weterynaryjno-policyjne Niemców. Co się zaś tyczy robotników, to zarobek ich w Niemczech nie zależy bynajmniej od sympatii lub antypatii, lecz od zapotrzebowania. Gdy robotnika brakuje, Niemcy mimo swą odrazę do Polaków, muszą sprowadzać i sprowadzają go z Galicji i Królestwa Polskiego; gdy jest niepotrzebny, jak w czasie teraźniejszym, to wydala go robotników polskich tłumnie, bo oczywiście Niemiec jest dla nich bliższy. Kto pamięta ja-

ką konsternację wywołała w Niemczech niedawno, przed przesileniem jeszcze, wiadomość, że władze zamierzają ograniczyć wychodźstwo zagranicę, ten wie, co sądzić o tych groźbach. Są one zbyt przejrzyste, aby mogła ukryć się za nimi tajna nadzieja. A może Polacy się zleką?

Kwestja Kolumbji i Wenezueli.

Niemcy, którzy dawno mają zamiar zaciepić się o jaki punkt w Ameryce środkowej lub południowej, pragną skorzystać z obecnego zażarcia dwu republik Kolumbji i Wenezueli. Przed paru dniami zjawił się dla poparcia „interesów” niemieckich wielki pancernik niemiecki „Vineta” zarzucił kotwicę pod La Guayra, gdzie już stoi od niedawna mała flota niemiecka. Ma on za zadanie nawiązać rokowania z prezydentem Castro. Zaraz jednak na wstępie pokazał się „złoty Ghin” bardzo nieaktownie, bo donoszą właśnie z Carnas, że gdy na pokład „Vinety” udał się jak to jest zwyczajem, urzędnik sanitarny dla zbadania, czy na pancerniku niema jakiej zakaźnej choroby, wzbroniono mu wstępu. Władze wenezuelskie, obrabione takim postępowaniem, uznały to za krok nieprzyjacielski. Niemcy opatrzyli się rychło, że postąpili nieaktownie i oficerowie statku, udawczy się do miasta wyjaśnili nieporozumienie w ten sposób, że rzekomo urzędnik sanitarny przybył dla rewizji zawieszki.

Zawieszki jednak właściwie było rozpoczęcie ze strony niemieckiej kroki wojenne, bo zdaje się, że jeszcze dyplomacja nie zdolała kwestji nieporozumienia z Niemcami zgmatwać należy. Pisma niemieckie, stojące w stosunkach z ministerstwem spraw zagranicznych, wyrażają wątpliwość czy uda się wogóle skłonić do ustępstw rząd wenezuelski. Na każdy sposób sprawa ta zależy głównie od prezydenta Castra i od jego zapatrywań na sprawy polityczne i militarne. Dziś nie mogą Niemcy dojść z Castrą do porozumienia, ale mają nadzieję, że gwałtem uda się skłonić go do ustępstw. Oczywiście.

Rząd Kolumbji, który przy wybuchu sporu z Wenezuelą uważano za daleko słabszy, dowiódł jednak, że miał i ma więcej szczęścia. Pominąwszy już sam fakt, że wkroczenie wojsk wenezuelskich do Kolumbji wypadło fatalnie, a Wenezuela przez powstanie wewnątrz i przez zawileknie zagranicą (czytaj z Niemcami) straciła swą siłę, poddała się Kolumbji i we własnym kraju poskromiła powstańców. Stało się to na drodze pokojowych układów pod egidą Stanów Zjednoczonych na przemyku panamskim. Wewnątrz obszernej terytorjalnie republiki, spokój na drodze zbrojnej. Mianowicie nad rzeką Magdaleny stracili powstańcy w bitwie z rządową armią do 400 poległych i to jest na jakiś czas gwarancją pokoju, dla Kolumbji. Dalej spokój zależy zdaje się, od cichej interwencji Niemców, którzy niewątpliwie wspierają Kolumbijczyków, aby zrównoważyć wpływ północno-amerykańskiej Unji.

Ostatnie depesze z Wenezueli i Nowego Jorku brzmią wielce alarmująco. W Waszyngtonie uważają wojnę z Niemcami za możliwą, a flota wcale pokazana stoi nieopodal Wenezueli(?) gotowa na wszelki wypadek.

Na razie nie istnieje jeszcze w ścisłym tego słowa znaczeniu nieporozumienie z Niemcami, ale do tego bynajmniej niedaleko. W Nowym Jorku naturalnie nie wierzą na serio w możliwość wojny Niemiec ze Stanami Zjednoczonymi, cała polityka obraca się około tego na razie, aby przez strzeżenie Niemców wzmocnić pozycję prezydenta Castra. Widać z tego, że o

ile Stany popierają Wenezuelę, o tyle poparcie temu robią dywersje Niemcy w Kolumbji. Na każdy sposób gra ta nie daje spać spokojnie dyplomatom niemieckim, choć stanowisko prezydenta Roosevelta jest dotąd zupełnie w tej sprawie obojętne.

Awans noworoczny w armji.

(Telegram „Dziennika Polskiego”).

Wiedeń 2 grudnia.

Dziennik rozporządzeń wojskowych ogłasza: Podporucznikami w rezerwie mianowani: w piechocie, strzelcach i pionierach oraz w pułkach kolejowych i telegraficznych następujący kadeci rezerwowi (zastępcy oficerów): Alojzy Heller 40, Bolesław Sinochi 57, Jan Jelinek 89, Alfred Schusser z 77 w 89, Karol Maschek z 41 w 90, Wasyl Barduhos z 41 w 24, Jakób Bieler z 15 w 20, Władysław Vanček z 40 w 90, Franc. Wacek z 40 w 90, Karol Prokop z 15 w 8, Jan Groch 57, Józef Valenta i Jan Wessely 45, Abraham Wollisch 30, Tadeusz Potocki z 41 w 45, Leopold Trifny 85, Wiktor Kotek i Franc. Hulka 45, Michał Kozub 15, Maksymilian Rauch z 56 w 4, Bhumir Paderka z 15 w 8, Franc. Kuta w 90, Alojzy Cyhan z 56 w 20, dr. Leon Blumenfeld 80, Fryderyk Jäckel 93, Jan Sierosławski z 13 w 20, Franc. Skorupski 57, Sebastian Bład 40, Mojżesz Vortrefflich 20, Feliks Szafranski z 56 w 20, Józef Zenisek z 40 w 90, Ludwik Bielski z 57 w 20, Antoni Troszkiewicz z 15 w 19, Filip Gregorowicz z 41 w 24, Alfred Eisinger 54, Izak Waldman z 77 w 9, Franc. Humplik 90, Fryderyk Glaubauf w 4 bat. strzel. poln., Adolf Frieser 9, Bela Holits z 58 w 34, Kasper Ronchetti z 77 w 67, Emil Schlesinger 45, Józef Borsos 10, Robert Wallpach 80, Piotr Kintzi 10, Kamil Machek 88, Jan Goll 13, Antoni Marek 93, Józef Kurz 89, Karol Ries z 40 w 84, Władysław Dzwota 45, Józef Neumann 9, dr. Marian Niemcewicz z 56 w 24, Alojzy Spork z 40 w 4, Emil Sestak i Władysław Kultyz z 30 w 24, Jan Lubinsky 9, Wilhelm Klobassa w pułku kolej. i telegr., Rudolf Illek w 10 bat. pion., Geza Brenay w 11 bat. pion., Władysław Kalinowski z 13 w 20, Hugo Prochaska w 9 bat. pion., Aleksander Weber w 10 bat. pion., Wilhelm Sykora z 54 w 85, Traugott Schenner 100, Salomon Allerhand z 57 w 20, Leon Weiss 45, Alfred Herholz 100, Antoni Hessel z 58 w 85, Ignacy Neunteufel z 40 w 4, Walter Pergeter 10, Adolf Lopa 10, Maksymilian Siao 24, Jerzy Kozma 87, Franc. Stross z 77 w 72, Leon Geiger z 95 w 51, Józef Nowak 54.

Dalej następujący podoficerowie rezerwowi: Antoni Schwab 18, Gwidon Hass 45, Józef Olejnik z 80 w 24, Maksymilian Koller 93, Franciszek Dospil z 30 w 24, Ryszard Richter 12 bat. strzel. poln., Henryk Kassler z 100 w 69, Emil Krich 93, Józef Buraczynski z 66 w 24, Florian Rossmann 11. dr. Adolf Schwarz z 13 w 90, Albin Kříž z 12 bat. strzel. pol. w 2 bat. strzel. poln., Karol Müller z 12 w 6 bat. strzel. poln., Leonard Jurcicka 93, Antoni Pater z 1 w 3, Herman Zink 1, Karol Kukula 93, Ferdynand Bromowicz 56, Fryderyk Germann 20, Karol Hippmann w 12 bat. strzel. poln., Uryk Schechner z 41 w 24, Henryk Lang z 1 w 3, Wacław Nowy z 13 w 98, Rudolf Krause z 12 w 2 bat. strz. poln., Zoltan Nay 11 bat. strz. poln., Karol Mayer 18, Józef Kuntschky 1, Jan Kuciel 30, Stanisław Augustyn 13, Stanisław Cynk 13, dr. Stanisław Styczeń z 56 w 90, dr. Otton Cibusze i Oskar Meisel 1, Tadeusz Rawicz Debiński z 56 w 90, Robert Ziobicki 18, wreszcie sierżant Artur Klotzmann 93;

W kawalerji mianowani podporucznikami w rezerwie następujący kadeci rezerwowi (zastępcy oficerów): Eryk Lavan-dal-Jurić 10 p. drag., Leoncjusz Wybranowski 8 p. ul., Iwan Tórey 8 p. huz., Ferdynand Uhl 4 p. ul., Henryk baron Noorbeck Foullon 3 p. huz., Wacław Zdarski 13 p. huz., Alfred Zawaroz-Dworaczek 2 p. drag., Jarosław Jirasek 13 p. drag., Wilhelm Spaglitzer 4 p. ul., Konstanty bar. Borutyn Nadherny 12 p. drag., Bela Nemetfalva Nemethy 2 p. drag., Gabriel Regényi 2 p. drag., Oskar Artens 1 p. drag., Aleksander Schöpf 12 p. huz., Edmund Beck 4 p. ul., Stefan Zarembo Skrzyński 2 p. ul., Hugon Kantor 12 p. huz., Jan Kupelwieser 3 p. drag., Ernest Mandelk 7 p. ul., Aleksander Mont-forte Wielemans 3 p. drag., Otton Słowaczek 4 p. ul., Robert Madeyski 2 p. ul., Franc. hr. Sprinzenstein 3 p. drag., Eugenjusz Aichholz Miller 3 p. drag., Otton Légrádi 12 p. huz., huz., Władysław Breiter 12 p. huz., Gustaw Thorn 3 p. ul., Karol Dobenau-Dobner 1 p. drag., Karol Chwala 3 p. ul.; dalej następujący podoficerowie rezerwowi: dr. Dymitr Tabora 6 p. ul., Arnold Aleksandrowicz 12 p. ul., dr. Kajetan Stefanowicz 1 p. ul., Jan Jędrzejowicz 8 p. huz., Aleksander Grigorowicz 14 p. huz., Józef Böhm 11 p. ul., Leopold Friedenlieb Fritz 2 p. ul., Ernest hr. Thun-Hohenstein 11 p. ul.

W artylerji polowej (mianowani podporucznikami rezerw.) następujący kadeci rezerwowi (zastępcy oficerów): Edward Rychtařík 1 p. art. dyw., Adam Kotek 31 p. art. dyw., Oskar Ausseloo 32 p. art. dyw., Artur Bacher 2 p. art. dyw., Alojzy Czejka i Franc. Lehmann 28 p. art. dyw., Adam Merunowicz 33 p. art. dyw., Jaromir Tesar 3 p. art. dyw., Piotr Kirchmayer 1 p. art. korp., Ludwik Michałowski 31 p. art. dyw., Fryderyk Helm 3 p. art. dyw., dr. Otton Sander 1 p. art. korp., Alfred Wolczik 10 p. art. korp., Ferd. Pelousk 1 p. art. dyw., Aleksander Seroiczkowski 32 p. art. dyw., Władysław Hawelka 8 p. art. korp., Jerzy Oszeła 3 p. art. dyw., Alfred Bisma 10 p. art. korp., Wilhelm John 3 p. art. dyw., Henryk Horny 1 p. art. dyw., Herman Müller 1 p. art. korp., Jan Krudycz 11 p. art. korp., Otton Schütz 29 p. art. dyw., Otto Budinsky 1 p. art. korp., Karol Rohner 3 p. art. dyw., Paweł Bude 1 p. art. korp., dr. Zygmunt Hofmoki 1 p. art. korp., Karol Habig 1 p. art. dyw., Engelbert Rech 1 p. art. dyw., Józef Beckmann 3 p. art. dyw., Edward Waagen Zechmeister 30 p. art. dr. Artur Tyl 11 p. art. korp., Hugon Schiller 1 p. art. dyw., Ernest Jankowski 1 p. art. korp., Władysław Herath 1 p. art. dyw., Wiktor Brosch 10 p. art. korp., Ryszard Krupka 1 p. art. korp.

Dalej następujący podoficerowie rezerwowi mianowani podporucznikami rezerwowi: Rudolf Ridiger z 1 p. art. dyw. w 3-cim, Antoni Malczewski z 11 w 10 p. art. korp., Józef Żmurko z 11 p. art. korp. w 29 p. art. dyw., Teofil Kostecki z 11 p. art. korp. w 29 dyw., Józef Miesowicz w 10 p. art. korp., Walerjan Mironowicz z 12 p. art. korp. w 32 dywizji.

W artylerji fortecznej podporucznikami następujący kadeci rezerwowi (zastępcy oficerów): Leon Kamiński i Józef Friebe w 2 p. art. fort., Franciszek Chabera 3 p. art. fort., Herman Mainz 2 p. art. fort., Maksymilian Grebner i Wilhelm Berger 2 p. art. fort., Karol Pleier 3 p. art. fort., Wojciech Jancy 2 p. art. fort., Jan Placzek 2 p. art. fort., Karol Varetza 3 p. art. fort.

(44)

T. JAROSZYŃSKI.

CHIMERA

Powieść z życia artystów.

Od wyjazdu Mirona myśl powrotu do kraju niepodzielnie opanowała wyobraźnię Witolda. Niczem innem zająć się nie jest w stanie, nie przedsięwziąć. Bezdenna tęsknota szarpie pierś, pieczę pragnienia opuszczenia Paryża, a ztyjejdynie nadzieją zobaczenia swoich drogiech, ukochanych kątów rodzinnych — wyboistego bruku Warszawy, płaskiego, mazowieckiego krajobrazu, za który oddałby w tej chwili wszystkie cuda arcydziełskich ogrodów.

— Będzie to wprawdzie, ni mniej ni więcej, tylko niezbyt zaszczytna rejterada — przyznawał się w duchu. — Uciekam, bo się boję, ale z drugiej strony nie ma znowu słusznej racji upierania się przy tej nędzy, wśród tysiąca innych niebezpieczeństw, dla jakichś urojonych ambicji.

A bał się rzeczywistnie nie tylko nędzy, nie tylko błędnego widma śmierci głodowej, co ustawicznie szczyrzyło doń wściekłe zęby, ale przeżalał go jeszcze bardziej dwuznaczność środowiska, w jakim się niespodziewanie ocucił.

Stosunek z takimi figurami jak Sobolewski, bledy okrzęszonego zająca, żonaty, — się właśnie dowiedział, z awanturnicą ostatniego rzędu; z takim Pinim, Planknetem, z takim Sieradzkim; a już poprostu zabobonny lek ogarknał go, kiedy ten ostatni wystąpił z dziwną, niezrozumiałą propozycją.

Kiedy Witold stawiał się w kawiarni, na oznaczoną z nim schadzke, jeszcze cały wzruszony po dramatycznym przejściu z Klarą, pan

Izydor zaprosił go gościć do stolika, kazał przynieść likierów i przemówił w te słowa: — Ja pana ubiorę od stóp do głów u jednego z najpiękniejszych krawców, ja panu najmie i umebiuję takie mieszkanie, że palce liczyć — i już.

— No i co?
— To będzie pan tam mieszkał.
— I co więcej?
— Przybijesz pan swój bilet na drzwiach i już.

— I nic więcej?
— Może ja czasem będę potrzebował przyjeść z kim na godzinę — co to panu szkodzi.
— A więcej?
— Będą przychodzą listy do pana, to mi pan je odda.

— Co będzie w tych listach?
— Tego ja panu teraz powiedzieć nie mogę. Jak my zrobimy razem interes, to się pan wszystkiego dowie.

Na Witolda uderzyły ognie, czuł, że mu proponują jakieś straszne szelmstwo, chciał od razu wybuchnąć gwałtownie, ale ciekawość poznania tych machinacji wzięła górę nad oburzeniem, pohamował się więc i pytał dalej, siłąc się na spokój.

— Dlaczego mnie właśnie wybrałeś pan do tego, jak go nazywasz, interesu.
— To — to ja nawet mogę panu powiedzieć: Widzi pan, pan się ładnie nazywa. Tu we Francji nazwisko Ordonów jest znane, tu mieszkali bardzo bogaci ludzie, tej rodziny — artystokracja. Mnie potrzeba dobrej firmy do interesu, bo to będzie bardzo solidny interes. Przytem pan ma już znajomości w wielkim świecie, jak pan będzie ładnie ubrany i będzie miał zawsze ludzika w kieszeni, to pan tych znajomości jeszcze więcej narobi. Wtedy my będziemy mogli wyprawdzić gestę na szeroką wodę. Panie, w Paryżu to można pojechać daleko.

Ka knuje, co siedzi w łbie tego lapersdaka, na jakie matactwo chce go wyciągnąć ten zabiegliwy nurek toni wielkomięskich.

— Co to wszystko ma znaczyć? — zapytał ostro. — Czego pan właściwie chcesz ode mnie? Wyłomacz się jasno i kategorycznie.

— Pan chce, żebym ja obcemu człowiekowi swoje plany wyjawiał. To nie jest żaden interes. Przystaniesz pan, to pogadamy. No daj pan rękę na zgodę.

I wyciągnął istotnie rękę. Witold stracił panowanie nad sobą, przystąpił doń desperacka wściekłość. Już się widzi wpłatany w jakiś skandaliczny proces, poł grozą kary głównej, widzi, się jak niespodziewanie zasiadł na ławie oskarżonych, jak omotany przez bandę oszustów, wszystkie pozory ma przeciw sobie, jak odsądzony od czci, umarły cywilnie, siedzi w ponurej celi więziennej... wraz z mordercami, jedzie hen za morza do Nowej Kaledonii... Oh!

Sieradzki trwał dalej w pozycji wyciekującej z ręką wyciągniętą.

— No, będzie zgodą?
Witold zerwał się, ujął w rękę krzesło na którym siedział i nachylając się, zdyszany głosem wyrzucił:

— Piskawek, leń rozwałę za podobne propozycje, słyszysz, oszuście jeden!
Jak szalony wybiegł na ulicę, doleciała go tylko jeszcze ironiczna uwaga Sieradzkiego: — Osiół!

Biegł przez ulice, miotany wewnętrznym gniewem. Nie mógł sobie darować, że pozostał bez odpowiedzi epitet, jakim potęgował go Sieradzki. Od poważniejszego wystąpienia powstrzymała go ta okoliczność, że właściwie przed załatwieniem sprawy tego rodzaju, należało zapłacić za siebie w kawiarni.

Uderzył się po biodrach.
— A niech to jasne pioruny zatrzaskną —

jakże idjotycznie upokarzając położenie! Pograżam się, psiaśkość, pograżam coraz bardziej... Nie, stanowczo uciec stąd jak najprędzej, uciec do swoich!... Stąpam po ostrzu brzytwy — tracę równowagę i runę gdzieś w błoto wstrętnej kaluży... Ha, ha, ha! coraz lepiej! Hrabia gabów zawsze zaprotegował do jakiejś starej baby... Sieradzki ciągnął do interesu, ha, ha, ha! — możnaby nawet zażyć świata... do czasu... I nawet reagować niepodobna uczucie, niepodobna trzasnąć takiej szelmy po karku... Nie mieć na zapłacenie konsumacji... Br!

Pieniądzy, pieniądze! Pieniądzy na wyjazd!

Liczył trochę na Mirona, ale to długa historia. Zanim ten dojeżdża, zanim wystara się o fundusze, zanim je wyszle... Przytem czy wyszle wogóle, choć przysięgał tak urzędnie?

Witold miał szkiełko fantastycznej, majającej wyobrazić tęsknotę. Zrobił go w czasie, kiedy pani de Rocher bawiła w Normandji. Później wstrząśnięcia innej natury wytrąciły go z nastroju i pomysł poszedł w zapomnienie. Stał w kacie mansardry, pod przykryciem zeschniętych szmat, sam kruszący się i popękany, gliniany wyraz uczuć artysty... On nie miał odwagi zaglądać do tych wspomnień, wskrzeszać przeszłości, zbudzić, zagrzebanych pod gruzami zburzonego gmachu naiwnej wiary. Wogóle w ostatnich czasach uczuwał jakąś szczególniejszą niechęć do rzeźby, do sztuki całej, jako do rzeczy błahej, niegodnej zabiegów ludzkich. Teraz postanowił wykończyć główkę, bądź co bądź, aby ją sprzedać za jakie sto franków baronowi, który zresztą poprostu z góry zamówił sobie pierwszą pracę rzeźbiarza.

— Niech tam — mówił sobie — machnę to na zimno, złapię trochę grozwy i uciekam, nie oglądając się za siebie. Byle prędzej, jutro, bodaj dziś jeszcze!

Pobiegł do Boneckiego. W pracowni zastał

mlodą kobietę, karmiącą duże, tłuste, może roczne dziecko.

— Pan Bonecki? — spytał po francusku. — *Ich kann nichts parle français* — odpowiedziała i robiła jakieś mimiczne znaki.

W tej chwili wszedł rzeźbiarz, niosąc w ręku litr wina, a pod pachą długi, dwulokciowy bochenek chleba.

— Jucha — wola! — widziś, żona mi się na leń zwaliła.

Witold zrobił minę zdziwioną.

— Przyjechała z synem z Monachjum, ale ją zaraz z powrotem tym szwabom wyekspekuje. Co jąbym tu, jucha, z tym fantem robił?

— Więć żona naprawdę? — pytał zdumiony. — Nigdy mi o tem nie mówiłaś.

— Hu, hu, — śmiał się — nie było się z czem chwalić. Siedzi u starych — mają tam sklep korzenno, to co im szkodzi. U mnie będzie siedziała, gdzie? Choć Lefebre prawie wcale w budzie się nie pokazuje, hu, hu, idjota. Ja tu teraz pan!

Witold strapił się, przypuszczał bowiem, że okoliczność ta przeszkodzi mu w korzystaniu z pracowni, a tak koniecznie chciał wymodelować swoją „tęsknotę”.

— Zawadzałbym tu wam — zaczął — gdybym zabrał się z ciebie do roboty.

Bonecki zaprotestował gorąco.

— A co mi to szkodzi — ona ci popozuje, jeżeli będzie potrzebna. Marijchen, rzuc malego — zawał! po niemiecku — będziesz pozowała.

Witold skorzystał z laskawej gotowości pani Boneckiej. Poczuła Niemka, jasna, o szarym tonie blondynka, dość kształtna i przystojna, siedziała cierpliwie, nie zmieniając pozycji, choć dzieciak dął się niemilosierdzie.

(Ciąg dal. nast.)

Dalej rezerwowi podoficerowie: Walerjan Ureczuk Markiewicz 1 p. art. fort.

W oddziałach sanitarnych kadeci rezerwowi: Henryk Rüdich 3 oddz. sanit., Oskar Singer 14 i Franc. Mayer 16, Antoni Dusbaba 15 oddz. sanit.

W trenach kadeci rezerwowi (zastępcy oficera): Jarosław Barta 3 p. tren., Karol Hineis 3 p. tren., Eugeniusz Löwenstein 3 p. tren., Ryszard Singer 3 p. tren., Józef Benker i Fryderyk Fiala 3 p. tren., Aleksander Nadwodzi i Emanuel Krützner 3 p. tren., Rudolf Bloch 3 p. tren., Ludwik Bobaczek 3 p. tren., Hugo Wertheimer, Kamil Schablin, Rudolf Werner, Władysław Wanek, Otokar Sanajberk 3 p. tren., Otokar Janusz, Ryszard Rössler i Franc. Charvat 3 p. tren., Wacław Komeda 3 p. tren., Józef Kuczer, Edward Svoboda i Franc. Zeidler, 3 p. tren.

Dalej rezerwowi podoficerowie: dr. Otton Bergmann, Ernest Exner, dr. Rudolf Kolarz, Emanuel Franz, Otokar Polak, Rudolf Berg, Adolf Getreuer, Oskar Taussig, Bogusław Meduna, Ernest Thesser, Artur Wengraf, Antoni Zulger, Józef Pöpper, Ryszard Weiss, Józef Reichel, Otto Schlarbaum, Józef Wimmer, Alfred Zenker, Józef Chmelar, Wiktor Stöhr, Franc. Socha, Wacław Jelinek, Józef Strohal, Józef Propper, Franc. Pokorny, Zdenko Blaha, Egon Ederer, Ernest Morgenstern, Leopold Koss, Emiljan Kotrba, Jarosław Miel, Paweł Junata, Karol Morawek, wszyscy z 3 pułku trenu.

Kadetami zastępcami oficerów w rezerwie zamianowani w piechocie rezerwowi kadeci: Wilhelm Grund 80, Jan Frankiewicz 95, Mieczysław Skibiński 90, Antoni Otto 18, Jan Matejczak 93, Jan Gandalovitz 32 b. str., Wilhelm Lemberger 20, Oskar Rössler 15, Fryderyk Berger 15, Juliusz Herrglotz 89, Franciszek Jachymczak 13, Stefan Rózecki 56, Berl Wiener 80, Władysław Orbiński 9, Tomasz Bocu 57, Michał Scholtas 41, Adam Lincker 80, Jan Słany 54, Wiktor Kuz 58, Teofil Piotrowski 56, Franciszek Strohal 58, Józef Kudelka 15, Józef Winterstein 15, Fryderyk Schauerhofer 15, Hubert Kausz 93, Bernath Kovats 15, Wilhelm Schön 18, Bronisław Welz 13, Rudolf Lenk 9, Fryderyk Dobnal 58, Hugo Deipenbrock 45, Maksymilian Ochs 45, Fryderyk Müller 93, Gustaw Hartmann 56, Stefan Scalat 41, Stanisław Lesser 24, Jan Strejchowski 18, Kornel Mokrzycki 30, Ludwik Mennet 58, Fryderyk Huterlechner 58, Józef Bindrhofer 58, Franciszek Krupicka 20, Wojciech Baake 95, Rudolf Krumböck 95, Karol Ermich 13, Wiktor Tomowicz 41, Herman Gottlieb 41, Teodor Steiner 54, Alojzy Henisch 100, Rudolf Lange 100, Karol Huch 55, Otmarr Waldherr 55, Franciszek Gsea 54, Fryderyk Rodler 90, Franciszek Gölich 100, Kazimierz Zuzka 58, Paweł Kassier 18, Adolf Haas 89, Józef Wehofits 10, Józef Balut 57, Ludomir Galuska 56, Bruno Helf 1, Adam Fialek 13, Panfil Popes 41, Władysław Freindorf 15, Aleksander Wolosiecki 41, Władysław Merla 80, Jan Herda 10, Ferdynand Bel 93, Antoni Skrzypek 80, Konstanty Schwarz 20, Juliusz Rammer 45, Emil Petzel 1, Adolf Bayer 24, Herman Rudolf 24, Józef Kroust 14, Hugo Grohmann 24, Józef Janiewicz 15, Alfred Appelt 18, Edward Hübner 18, Antoni Józefowicz 95, Franciszek Kulma 13, Ferdynand Elstner 18, Jan Lehner 1, Antoni Frank 77, Gustaw Martin 9, Natan Nelson 13, Gustaw Patuzzi 24, Edgar Cherick 30, Maurycy H. ditschka 93, Karol Ruby 30, Michał Sroczynski 45, Rudolf Friedl 100, Kazimierz Wodnicki 20, Jan Jaskiewicz 13, Antoni Lehmann 1, Emanuel Cernoch 18, Józef Böhm 18, Stanisław Jakubowski 30, Ludwik Doubrava 40, Mieczysław Zarzecis 15, Maksymilian Barwitsch 100, Alfred Jael 10, Gottfried Weinberg 90, Alojzy Friedwagner 10, Rudolf Bodica 54, Jan Konczakowski 30, Rudolf Pick 18.

Dalej rezerwowi podoficerowie: Stanisław Drozd 45, Jan Diak 10, Jan Linhart 93, Stanisław Kucharski 25, Rudolf Gerlich 1, Alojzy Hobler 93, Ludwik Paslawski 30, Józef Mykita 30, Władysław Brabiec 93, Teodor Wölfl 93, Jan Sukolinski 13.

Zastępcą oficera w rezerwie zamianowany podoficer kawalerii Wojciech Barta 11 p. ul.

W artylerji polowej zamianowani kadetami zastępcami oficerów w rezerwie kadeci rezerwowi: Bronisław Winnicki 31 dyw., Wiktor Geyer 32 dyw., Jan Langie 11 korp., Józef Charwat 33 dyw., Ryszard Stosius 1 korp., Aleksander Lewicki 11 korp., Herman Gröger 2 dyw., Fryderyk Pautsch 32 dyw., Franciszek Linke 30 dyw., Jan Laurynowicz 32 dyw., Roman Włodek 3 dyw., Fryderyk Selgmann 30 dyw., Karol Fusiarski 33 dyw., Stanisław Sahane 11 korp., Tadeusz Folner 33 dyw., Leon Pleischer-Echstedt 29 dyw., Wiktor Lisch 1 dyw., Feliks Cramer 30 dyw., Antoni Nowak 2 dyw., Gustaw Balicki 11 korp., Ryszard Schreiter 31 dyw., Wojciech Sabacki 31 dyw., Wiktor Bukvansky 1 korp., Mieczysław Zaremba 2 dyw., Jan Smyd 11 korp., Alfred Suchy 2 dyw., dalej rezerwowi podoficerowie: Afons Rupprecht 2 dyw., Karol Grodzicki 10 korp., Konrad Jacyna-Onyszkiewicz 32 dyw., Romuald Kowalski 1 korp., Robert Blum 2 dyw.

W artylerji fortecznej zamianowani kadetami zastępcami oficerów w rezerwie kadeci rezerwowi: Fryderyk Vopicka 2 p. Blaż Matl 2 p., Antoni Marjane 3 p., Karol Füstöss 3 b., Ludwik Stainl 3 p., Karol Matej 2 p., Wacław Zach 3 p., Franciszek Koselka 3 p., Walerjan Timkowicz 3 p., Ferdynand Zembrak 2 p., Stanisław Winiarski 3 p., Alfred Batlo 2 bat., Maksymilian Mannel 3 p., Ernest Lieusser 3 bat., Robert Weck 3 p., Dezidery Csengers 2 bat., Rudolf Schwidernoch 3 p., Oskar Seroy 2 p., Ryszard Bondy 3 p., Wojciech Köhl-Geyssing 2 p., Franciszek Jaros 3 p., Józef Stawertnia 2 p., Wojciech Ney 2 p., Cyril Langer 3 p., Teodor Binder 3 p., Elmund Hadarits 3 bat., Józef Pliśka 2 p.; dalej rezerwowi podoficerowie: Otto Artens 2 p., Augustyn Brhel 2 p., Edward Colzer z 1 p. do 3 p., Artur Koschik z 1 p. do 2 p., Juliusz Lutsch z 1 p. do 2 p.

W piechocie zamianowani kadetami rezerwowymi podoficerowie rezerwowi: Karol Schenk z 17 bat. strz. do 98, Piotr Kohut 15, Józef Drobilek 18, Tomasz Wójcik 80, Hugo Martinetz 30, Otto Deutsch z p. strz. tyrol. do 100, Jan Polaczek z 30 do 55, Rudolf Fischer 1, Jan Trzesky z 30 do 55, Gustaw Christian

18, Franciszek Beichel z 5 bat. strz. do 96, Wilhelm Rotsch z 94 do 93, Edward Sykora z 18 do 16, Wacław Jansa z 84 do 54, Wacław Kostorickiewicz 13, Baruch Reif recte Rares z 30 do 55, Franciszek Kratochwil 54, Herman Freytag z 4 do 100, Aleksander Szulski 13, Henryk Speck 18, Józef Lachmayr z 30 do 77, Franciszek Gabitzer z 4 do 93, Ferdynand Thiele z 18 do 73, Wacław Janiśki z 18 do 98, Salomon Zelt 57, Adolf Loibl z 3 p. tyr. strz. do 77, Władysław Reinberger 80, Leon Żytny z 30 do 55, Gerhard Rachalski z 30 do 77, Libor Stuba z 5 bat. strz. do 44, M. Muszyński z 30 do 45, Alojzy Beier z 5 bat. strz. do 73, Stanisław Trcala z 3 do 54, Jan Krupski z 30 do 40, Jan Postulka z 3 do 100, Adolf Kasperek z 3 do 54, Rudolf Huber z 30 do 77, Franciszek Piaszczyński z 30 do 45, Jan Jasińskiowski 24, Wiktor Stetiński z 4 bat. pion. do 9 bat. pion., Robert Bressler z 3 p. strz. tyrol. do 20 p. p.

Jan Stee 56, Józef Kunze z 1 bat. strz. do 100, Karol Wojewoda z 4 do 45, Jan Walcher 67, Adolf Loy-Sternschwert 1, Klemens Klem z 1 p. strz. tyr. do 89 pp., Franciszek Navratil z 3 do 77, Michał Tatuch z 30 do 45, Salomon Jammer 56, Juliusz Schlesinger z 5 bat. strz. do 17 pp., Franciszek Hombsch 15, Józef Bednar z 3 p. tyr. strz. do 1, Stefan Soretz z 4 do 54, Rudolf Laznicka z 3 p. tyr. strz. do 56, Karol Travnicek 54, Antoni Svoboda z 94 do 100, Henryk Knopp 1, Władysław Schneiberg z 30 do 45, Ludwik Krysta z 5 bat. strz. do 100 pp., Jan Borylo 45, Czesław Sidorowicz 80, Władysław Porębski 57, Wilhelm Dec z 49 do 40, Wojciech Andrzej z 3 p. strz. tyr. do 9 pp., Kazimierz Barski z 15 do 20, Karol Spicak 54, Bratysław Stepanek 54, Zygmunt Silberger 57, Leopold Zalodak 41, Franciszek Brancik 54, Hugo Gallent z 4 do 56, Leopold Better 41, Antoni Lexa 54, Włodzimierz Dąbrowski 80, Oskar Wolf 54, Stanisław Borylski 45, Zygfryd Riesenfeld 54, Marian Teodorowicz 80, Jan Dusza 20, Ferdynand Halamek z 84 do 56, Rudolf Widmann 1, Józef Rychlicki z 27 do 77.

Jan Ritzner z 4 p. strz. tyr. do 57 pp., Salomon Sreth z 15 do 77, Otto Bloch 100, Józef Heinz 93, Józef Kroutil 54, Albert Lipovsky z 4 do 20, Karol Schmidt z 3 do 20, Rudolf Schöninger z 3 p. tyr. strz. do 45, Robert Soretz z 3 p. tyr. strz. do 40, Franciszek Frank z 6 bat. strz. do 20, Epaminondas Bonkance z 3 p. tyr. strz. do 89, Ryszard Kuhn i Rudolf Kutil, obaj z 3 p. tyr. strz. do 45 pp., Franciszek Kalmus 95, Józef Proskurnicki 24, Henryk Gasiorowski z 4 do 77, Włodzimierz Kozak 55, Franciszek Dedeck 1, Abraham Ambach z 30 do 9, Henryk Fleischel z 30 do 40, Roman Głowicki z 25 do 9, Emil Rosenbach z 64 do 10, Teodor Prymal z 3 p. strz. tyr. do 9 pp., Marian Freund 58, Franciszek Frydlewicz z 30 do 9, Marian Pfeiffer-Weber 80, Julian Guhn 80, Alojzy Tucek z 3 do 10, Sylwester Boda z 3 do 40, Emil Domes z 5 bat. strz. do 47 pp., Stefan Kottola 41, Józef Harsymowicz 30.

Wilhelm Bonczak Bontzoda z 3 p. strz. tyr. do 77 pp., Robert Karkoschke z 15 bat. pion. do 9 bat. pion., Elemer Docker z 7 bat. pion. do 11 bat. pion., Emil Pothorn z pułku kolej. do 11 bat. pion., Roman Brzezowski z pułku kolej. do 11 bat. pion., Emil Penzias z 80, Rudolf Zoder z 4 do 20, Henryk Dvorak z pułku kolej. do 10 bat. pion., August Haas z 3 p. tyr. strz. do 20 pp., Franciszek Gradl z 2 p. strz. tyr. do 45 pp., Ignacy Zach z 15, Józef Eckhardt z 84 do 100, Józef Passnocht z 3 p. strz. tyr. do 100, Józef Schwarzl z pułku kolej. do 9 bat. pion., Alfred Seidel z 1, Wiktor Müller z 15 bat. pion. do 10 bat. pion., Maksymilian Langer z 16 bat. strz. do 56, Karol Czajkowski z 80, Franciszek Schenk i Albert Glaser z 1, Alojzy Bojdecki z 30, Leopold Hoffer z 21 do 77, Agnór Lewicki z 95 do 45, Stanisław Kocjan z 4 do 20.

Andrzej Vecera 10, Józef Schauer 45, Mikołaj Feduk 9, Józef Ziawodowski 80, Dawid Sielenfreund z 30 do 56, Józef Makowski z 30 do 57, Jan Mayerhofer z 21 bat. strz. do 77 pp., Artur Baar z 3 p. tyr. strz. do 89, Franciszek Hiebel z 12 bat. strz. do 4 pp., Alfred Kaudela z 3 p. strz. tyr. do 89, Marian Kobylski 80, Samuel Wittlin 80, Jonas Schiffmann z 15 do 90, Wincenty Ziarkiewicz z 30 do 77, Jan Zgórniak 57, Franciszek Witurka 13, Antoni Axmann z 84 do 56, Robert Kugel z 3 p. tyr. strz. do 20 pp., Rudolf Kullmann z 3 p. tyr. strz. do 57 pp., Paweł Badler z 3 p. tyr. strz. do 89 pp., Hugo Ochs z 3 p. strz. tyr. do 20 pp., Adolf Berndt z 12 bat. strz. do 78 pp., Simon Weiss 41, Fryderyk Pasternak z 3 p. strz. tyr. do 45 pp., Franciszek Kiczowski 45, Ludwik Glaser z 4 p. strz. tyr. do 20 pp., Herman Lauser z 4 p. strz. tyr. do 20 pp.

Dzienniki rozporządzeń wojskowych ogłasza w dalszym ciągu:

Kadetami rezerwowymi manowani w piechocie, strzelcach i pionierach oraz pułkach kolejowych i telegraficznych następujący podoficerowie rezerwowi: Fryderyk Matzner z 4 p. strz. tyrol. do 77 pp., Rudolf Dimaczek z 49 do 40, Józef Seichter z 49 do 40, Oskar Blatt 1, Józef Haar 1, Franciszek Winkler 93, Rudolf Kramelisch 1, Józef Hickl 93, Franc. Mandys 18, Albin Dżarski 80, Stanisław Sajna 66, R. man Kuflewski 94, Ryszard Leck 12 bat. strz. poln., Henryk Strauffer 95, Edward Höpfert 93, Paweł Kadula 1, Agenor Adamowski z 30 w 57, Alojzy Selzer z 30 do 57, Stanisław Mierczuk 9. dr. Maks Kunert z 3 w 40, Maurycy Suel 93, Arnold Freisler 1, Hugon Happek z 16 bat. strz. poln. w 36 pp., Rudolf Glücklich i Artur Lindner w 93, Alojzy Barwig 1, Józef Pladek 18, Walter Vogt 54, Antoni Feigl 24, Jarnslaw Kostka 21, Włodzimierz Chudzikiewicz 80;

Leon Grossmann 55, Chaim Sokaler recte Weissmann z 30 bat. strz. poln. w 77 pp., Joel Mendelsohn 24, Michał Kwasik z 30 w 77, Izak Nehmer 13, Natan Bernfeld 8, Emil Ziffer z 3 w 9, Salomon Haas i Franciszek Tannich 93, Maurycy Steiner 15 bat. strz. pol. w 98 pp., Roman Garwulinski 97, Gwido Wojciechowski 87, Mikołaj Buczacki z 80 w 89, Jerzy Mokrzycki z 30 w 57, Franciszek Muszyński w 100, Ludwik Midowicz 13, Jan Żmuda 57, Ferdynand Specht z 94 w 77, Antoni Ryniewicz 25, Jan Wasylyszyn 45, Jan Kafka 93, Jan Winkler 54, Zygmunt Zubalewicz z 80 w 77, Władysław Ju-

rowicz i Adam Dziwiński z 30 w 77, Antoni Kozel 100, Jakób Szczepkowski i Jan Lukas 56, Kazimierz Mrowiec 13, Antoni Chlap z 13 w 10, Ludwik Hibi 20, Alojzy Ambrozek z 8 w 54, Bronisław Godziemia Głowiński z 8 w 77, Jarosław Wraab z 3 p. tyrol. strz. w 98 pp., Michał Woloszenko z 41 w 85.

Teofil Iwanowicz z 41 w 77, Juliusz Konkol 54, Karol Lorenz 1, Józef Stejskal z 18 w 4, Juliusz Maderasi z 13 w 39, dr. Bronisław Zbyzowski 1 p. tyr. strz. pol., Tadeusz Borowiczka z 30 w 77, Robert Foedrich z 13 w 56, Jan Zięba, Idel Schornstein, Stanisław Kantor i Andrzej Gondel, wszyscy w 57, Rudolf Strelka z 72 w 85, Ferdynand Balicki 95, Józef Dworzak z 3 p. strz. tyr. w 93 pp., Wincenty Jasiewicz z 3 p. tyr. strz. w 89 pp., Józef Bezdek 18, Leon Angel 54, Juliusz Hoffmann i Jan Ciombrowski 57, Glikterion Nosiewicz z 41 w 31, Zenon Winnicki 24, Abraham Ohrländer z 30 w 89, Adam Konopka z 13 w 20, Józef Krupinski 56, Leon Jacykiewicz 95, Alfred Kapelus z 30 bat. strz. poln. w 89 pp., Ryszard Monnaberg 93.

KRONIKA.

Lwów 2 stycznia

Stan powietrza. Godzina 12 w południe: Cieplota + 8° R. Pogoda.

Telegramy gratulacyjne. Ks. Czartowski otrzymał kilka telegramów gratulacyjnych z powodu swej świetnej mowy.

Miedzy innymi następujące: „Cześć i wdzięczność świętemu Kołu polskich piosenek za przepiękną deklarację w sprawie wrześnieńskiej. Prof. Wicherkiewicz.”

„Hold składam księciu panu za to świetne wystąpienie w sprawie wrześnieńskiej. Kowalski i Birczy.”

Biskup tarnowski, ks. dr. Leon Wałęga, wydal do duchowieństwa kurendę, w której oświadcza, że ks. Stojałowski nie posiada w diecezji tarnowskiej „celebretu”, a zatem do ołtarza nie może być przypuszczony.

Mianowania na kolei. W okręgu lwowskiej dyrekcji podurzędnikami pierwszej kategorii zostali: Cihak Jan, Przemysł; Horny Teodor, Lwów; do drugiej kategorii przeszli: Musiał Józef, Droho-byz; Monasterki Łydzor, Strzy; Zębrowicz Wincenty, Szarek Wład., Petr Rud., Przemysł; Gracz Jak., Lwów; Grinar Stef., Przemysł. W trzeciej kategorii posunięci: Heintsch P., Teurer M., Borysław; Filar J., Lwów. Z trzeciej kategorii mianowani: Just N., Fabrycy A., Balaban J., Dąbrowski K., Pieniążek B., Podulski L., Spallek J., Krzeń A., Kotowicz A. W czwartej kategorii posunięci: Feisel W., Muszyński J., Woll J., Frankiewicz F., Madojewski Fr., Praefort A., Szczurkiewicz S., Krzywokulski A., Lorber M. Rabel F., Puncet J., Schabenbeck A., Bruna J., Katta S. Do czwartej kategorii przeszli: Migowski M., Gold M., Krzesz J., Walenty M., Hoffner K., Dillman K., Schreiner J., Köhler J., Stauzel E., Kochański A., Szafa W., Lyskowski Z., Zipper K., Szybalski A., Mond M., Wallner E., Brodowicz W., Schwarz J., Karapinka D., Łopusiewicz Fr., Czuerwar L., Kczek J., Dawa M. W piątej kategorii posunięci: Wenz A., Hankiewicz J., Dlouhy W., Loos F., Fliey L., Schutty E., Rudzik E., Dahlke A., Nogaj W., Süsle J., Maciejowski T., Soltyś W., Ragan M., Kleiberger W., Kisavý K., Mandaus R., Ario E., Flakowski E., Steiner Ch., Marco A., Holoblavet K., Dlad M., Skrabut J., Rehlich J., Gierynowski K., Bodnar J., Siasida K., Dziedzic St., Tarnowski I., Piskorz J., Tabaczyński B., Łabazarski K., Powolny M., Horrer J., Geissler A., Radiszewski J., Freudental S., Feuerman D., Hreherczuk A., Aufschauer J., Wojnar J., Schmidt F., Hrecański F., Wohlan G., Slonowski A., Wagner J., Holik E. Do piątej kategorii zamianowani: Rogawski J., Balasa T., Stroposki J., Reinländer B., Wójcicki H., Fritz J., Goldstaub S., Herzig K.

Premiowanie sług. W poniedziałek, dnia 30 grudnia 1901 odbyło się w sali posiedzeń galicyjskiej kas ośrodkowej w obecności członków dyrekcji, 34 z kolei premiowanie sług, z fundacji galicyjskiej kas ośrodkowej imienia s. Feliciana Korab Laskowskiego, ustanowionej dla sług domowych mieszkańców m. Lwowa. Z ogólnej liczby kompetentów trzydziestu trzech, wyłączone dla braku wymogów regulaminowych dziesięciu, pozostałym zaś dwudziestu trzem sługom, przynano nagrody w książeczkach galicyjskiej kas ośrodkowej. Mianowicie otrzymali w książeczkach po 50 koron:

a) pięć razy premiowana: Powala Teresa 46 lat służby w jednym miejscu.
b) trzy razy premiowane: Mazurkiewicz Katarzyna, 35 lat; Ruda z Ilnickich Justyna, 33 lat 8 miesięcy;
c) dwa razy premiowani: Wojtonowicz Aniela, 41 lat; Halarewicz Teodor, 37 lat; Bednarczuk Jan, 33 lat; Gardziel Jan, 32 lat 8 miesięcy; Hostyński Piotr, 30 lat 2 m.; Fut Chmielecki Szymon 23 lat 10 m.; Krady Szymon 27 lat 2 m. służby w jednym miejscu.

W książeczkach po 30 koron:
d) raz premiowani: Szczuk Jan 24 lat 5 miesięcy; Bojko Tacka 23 lat 8 m.; Bukaryk Jakób, 22 lat 5 m.; Kosiba Piotr, 21 lat 4 m.;

e) dotąd niepremiowani: Druszkiewicz Katarzyna, 19 lat; Waliduda Maciej, 17 lat 4 miesięcy; Ptasznik Krzysztof, 17 lat 9 m.; Kosińska Emilia 16 lat 8 m.; Sobiecka Paulina, 16 lat; Soroka Matrona 16 lat; Mazurkiewicz Franciszka, 15 lat 11 m.; Golas Michał: 15 lat 10 m.; Gumolka Petronela, 15 lat 4 m. służby w jednym miejscu.

Z „Sokola”. Przypominamy szanownym druhom, że na wspólny opłatek wraz z rodzinami można się zapisywać w kancelarii „Sokola”, najpóźniej do czwartku dnia 2 stycznia br. do godziny 8 wieczorem.

W zakładzie wychowawczo-naukowym pani Marji Bielskiej, lekce szkolne dla chłopców i zajęcia dziecinne w ogródku frebrowskim rozpoczną się 3 stycznia br.

Ofiara. Zamiast przysyłania życzeń noworocznych, złożył p. dr. Pisek na cele stacji ratunkowej 10 koron.

Wieczornica św. Andrzeja urządzona przez „Czytelnię kobiet” i „Kolo pań” na cele kursów rekolekcyjnych dla kobiet, przyniosła dochodu brutto 943 kor. — wydatki przedstawiają sumę 550 kor., czysty dochód tedy wynosi 393 kor. Święty ten rezultat zawdzięczyć należy wyłącznie szczeremu zaangażowaniu komitetu Pań, które umiały wysoce umiejętnie urządzeniem zainteresować szerokie koła pu-

bliczności naszej i nadebrały do czynu. Właściwie i serdecznie, a zarazem wytwornie i elegancko. — Wydział „Czytelni kobiet” i „Kola pań” spełnia więc miły obowiązek, składając tą drogą gorące podziękowanie wszystkim paniom, które raczyły wziąć udział tak gorliwie w tej pracy, również jak i szanownym artystkom i artystom, którzy wykonaniem dobrego programu przyczynili się do uświetnienia wieczorku.

Szłaśmy też dzięki szan. komendzie 30 p. za udzielenie muzyki wojskowej, a p. kapelmistrzowi Rollovi za artystyczne jej kierownictwo.

Równocześnie niech nam będzie wolno wyrazić serdeczną wdzięczność p. Edwardowi Neumanowi za dar 100 kor., który złożył na rzecz kursów rekolekcyjnych dla kobiet, w celu poparcia przemysłu krajowego.

Z Tow. oświaty ludowej. Zarząd Główny krakowskiego Towarzystwa oświaty ludowej uzupełnił w grudniu br. 15 bibliotek czytelni ludowych w miejscowościach: Leszczyn, Polanka wielka pow. Biała, Jeleniów pow. Chrzanów, Dobra szlachecka pow. Dobromil, Rokietnica pow. Jarosław, Żulizice, Kamień, Kaszów pow. Kraków, Sidzina, Słemień, pow. Myslenice, Podole pow. Nowy Sącz, Czarna pow. Ropczyce, Lipnik, Raciechówce p. Wielicki, Krzeszów pow. Żywiec. Nadto założył 3 nowe czytelnie w miejscowościach, Kościelec pow. Chrzanów, Jasiłany pow. Mielec, Nockowa pow. Ropczyce.

Ogółem w roku bieżącym uzupełnił Zarząd główny 206 czytelni i założył 33 nowych.

Garderoba teatralna. Komisja teatralna rady miejskiej, zarządziła, aby na przyszłość dla każdej osoby, składającej wzierchnie okrycie w garderobie teatralnej, wydawano osobny znaczek. Sporządzono w tym celu osobne książeczki jukstowe, które znajdują się u garderobianych. Wzdz. składający swe okrycie, otrzyma kupon, na którym wyraźnie podano, że uprawniona do odbioru rzeczy jednej tylko osoby, — gdyby więc kilka osób rzeczy swe złożyło wspólnie (jak to dotąd działo się często), za jednym znaczkiem nie w razie zarzucenia, zagubienia, wreszcie zamiany, ciężka byłaby na garderobianych odpowiedzialność za rzeczy jednej tylko osoby, reszta zaś osób nie mogłaby żądać żadnego odszkodowania.

Każdy więc, kto składa rzeczy swe w garderobie, winien we własnym interesie żądać osobnego kwitu jukstowego. Celem tej innowacji jest przede wszystkim wprowadzenie większego, niż dotychczas, ład w garderobach, czemu oczywiście publicznosc przykładać tylko winna. Należyte za przechowanie pozostaje ta sama co dotąd, mianowicie 20 h. od osoby na wszystkich miejscach, z wyjątkiem III balkonu, gdzie opłaca się 10 h.

Zarządzenie powyższe wchodzi w życie już z dniem dzisiejszym.

Kłopoty panny Pesii. — Jakby żywcem ze „Smigusa” wycięte, spisano wczoraj protokołarnie na inspekcji policyjnej Rzecz, w oświetleniu urzędowym przedstawia się mniej więcej następująco. U pana Jonasa Handwerker, szynkara, zamieszkałego na III piętrze swej własnej kamienicy przy ulicy Kościuski 1. 24, pełni obowiązki służącej, do wszystkich panna Pesia Chaja Nates. Wczoraj popołudniu była panna Pesia w mieszkaniu sama jedna i tylko pragnąc napić się kawy, nastawiła samowar sama zaś poszła po cykorję. Cykorję tę sprzedawał w sklepie przy sąsiedniej ulicy, pan Adolf Apfelberg, który — nawiasem powiedziawszy — uczuł się specjalną przyjemnością w patrzeniu w oczy panny Pesii. W sklepie tedy, patrzył s bie w oczy nawzajem panna Pesia i pan Adolf male, parę kilki kwadransy, tak, że gdy nasza bohaterka zarumieniona i rozczochowana wiodła z cykorją do domu dramat skończył się już. A dramat ten, wyglądał tak: Z samowara kawowego, pozostawionego w kuchni, wyleciała iskra i spadła za kufer Pesii. Za kufer ten, wyleciała była ta nieszczęśliwa dziewczyna pewną część zmienionej niedawno barczanowej swojej bielizny. Bielizna ta zadłża się od iskry i wybuchła po jakimś czasie plomieniem. Od plomienia tego zajął się kufer Pesii, stojący obok i zawierający cały jej majątek i całą wyprawę. Nim sąsiedzi ogień dojrżeli i go wyłamaniu na klucz zamkniętych drzwi, ugasili, kufer Pesii z całą jej wyprawą spalił się doszczętnie.

Kiedy „pechowata” Pesia z cykorją do domu wróciła, zastała w miejscu swojego, dumą ją napawającego kufra, zwęglone zgłiszca jego tylko.

A wszystkiemu temu, winna była cykorja pana Adolfa.

By nas o faulazowanie na „Smigusowy” temat nie posiadano, podaliśmy powyżej pełne nazwiska aktorów tej tragedji i ich adresy, tak, że każdy, kto zerobie tylko, o prawdziwości naszej notatki na miejscu przekonać się może.

Strejk w Buckkowiecach. W fabryce mebli w Buckkowiecach koło Białej wybuchł onegdaj strejk. Strejkują tysiące robotników.

Wice polski odbył się w niedzielę dnia 29 grudnia w Samborze, pod przewodnictwem marszałka powiatowego p. Ludwika Balickiego. Na wiec ten zebrało się bardzo licznie mieszczaństwo i inteligencja, m.żczyźni i kobiety, duchowieństwo i żydzi, przedmieszczanie i włościanie. Na porządku dziennym wiece była postawiona sprawa upaństwowienia gimnazjum cieszyńskiego, referowana przez adwokata dra Potockiego i sprawa przemysłu krajowego w referancie pana Władysława Popiela. W obydwóch sprawach uchwalili wiece, po dłuższej poważnej dyskusji, cały szereg rezolucji i postulatów. Sprawy wrześnieńskiej nie pozwoliło starostwo umieścić na porządku dziennym wiece; pomimo to i wbrew zastrzeżeniom komisarza rządowego, wyłoniła ona się w bardzo dyplomatyczny sposób, była szeroko omawiana, a nakoniec udało się przewodniczącemu znakomitemu prowadzeniem obrad, poddać pod głosowanie postawioną z poza komitetu wiceowego rezolucję, którą t.ż. wicej jednomyślnie uchwalili. W rezolucji wyrażał wicej cześć dla ogar wrześnieńskiej, pogardę dla niepomnych swego świętego obowiązku sędziów pruskich, oraz nadzieję, że skoro z półśrodków i ludu powstają bohaterowie, Polska jeszcze nie zginie.

Pan komisarz rządowy zaprzagnął wykreślenia z rezolucji ostatnich trzech powyżej przytoczonych słów, co wśród wiceowników wzbudziło raczej wesołość, niż oburzenie! Po zupełnem wyzerpaniu porządku dziennego, zanął przewodniczący obrady wiecewo.

Zamach na mikada Frankfurter Ztg. donosi z Tokio, że Niemiec, nazwiskiem Schoran, miał wykonać zamach na cesarza japońskiego. Szczegóły dotychczas brak.

Sygnak hakatyistów. Z Brunawiku donoszą następujące szczegóły o rozwiązaniu tamtejszej Czytelni akademików polskich: Gdy studenci Polacy przedstawili rektorowi do zatwierdzenia nowy statut do statutu, że „Czytelnia, dbając o honor tutej-

szych studentów-polaków, występować będzie przeciw komu, nie placącym długów” — oświadczył rektor Beckurts, że nie może ścierpieć żądnych towarzyszów politycznych i religijnych. „Bo w Niemczech, moi panowie — rzekł ów mąż nauki — politechnika musi posiadać charakter niemiecki, a nie być mieszaniną Anglików, Polaków, Rosjan, katolików, żydów, baptystów. Wasza czytelnia nie zwracała na się uwagi, boście kolorów nie nosili; dopiero teraz podaniem listy swych członków przypominacie nam i nie chcąc robić wyjątków, zamknęliśmy czytelnie. Moi panowie, w swoich statutach powiadacie o studentach polskiej narodowości, lecz podług mnie, polska narodowość na świecie nie istnieje. Jest niemiecka, angielska, austriacka (sic!), ale polskiej niema”. Pisma poznańskie przypominają czytelnikom, że jeszcze w roku 1896 warszawskie Towarzystwo farmaceutyczne prosiło p. Beckurtsa o pozwolenie przełomienia jakiegos jego dzieła. Wtedy p. Beckurts napisał, że jest dumny z zaszczytu, iż Polacy przyswajają sobie jego pracę.

Niemcy kradną polskie ryby. Ażby nie dopuścić jesiotra, idącego na tarło w Górze Wisły, w okolicach Torunia, Niemcy zagroździł sieciami Wisłę na całej szerokości i głębokości i żaden jesiotr za sieć się nie przedostanie, chyba, że sieć przeskoczy. Stąd wszystkie one pozostają w granicach państwa niemieckiego, właściwie Prus. Jest to więc w najprostszej formie zamknięcie granicy dla jesiotra żywego, któremu przyroda granic tych nie nakreśliła, pozabawienie kraju naszego korzyści z daru przyrody.

Odwet za hakatysty. Pisma z Królestwa donoszą, że w latach ubiegłych przed świątami Bożego Narodzenia ludność z okolic pogranicznych Królestwa tłumnie dążyła do Katowic po sprawunki. Sami tylko pracownicy kopalń w zagłębiu dąbrowskiem, zakładów sosnowickich i kolei żelaznych, nie mówiąc o ziemianach, pozostawali w miejscu pruskim liczne setki rubli. Znana w Katowicach firma Fischera w ostatnich dniach przedświątecznych targowała 5—6000 marek. Obecnie „żniwa” doroczne zawiody, ludność polska zupełnie ominęła Katowice i dążyła po zakupy do miast okolicznych w Królestwie; Fischer utargował ledwie 500 marek, w sklepach pomniejszych panują pustki. Kupcy katowickcy oplakują te stosunki.

Echa magnackiego hazardu. Neue freue Presse rysuje następujące obrazki z wiedeńskiego Yockey-klubu, który stał się świeżo areną homerycznej walki na tem polu. Grano w bakara i bank trzymany był a rouant, t. j. chodził z rąk do rąk. Do pewnej godziny w noży ponierowano umiarowanie, nb. według poglądów Yockey-klubu; stawki nie przewyższyły 20—25 tysięcy koron. Ale już i podczas tej gry, polski arystokrata stracił około pół miliona. Z kolei wziął kartę magnat węgierski i stawka urosła do 100.000 koron. Niebawem stawka została potrojona. Dwie te stawki przegrał arystokrata polski. Teraz stawiał on po 200.000 koron na jedną kartę i przegrał kolejno 7 stawek, co trwało niewiele minut. Na tę grę spoglądał ironicznie napis: „Według § 522 nie wolno uprawiać hazardu”. Tymczasem, nawet uwzględniając majątek graczy, ostatnie wygrane i przegrane mogą uchościć powszechnie za olbrzymie. Według przepisów klubowych, gra

Zmarli:
W Stanisławowie zmarła Augusta Stokłosin-
ska, wdowa po rewidencie kolejowym, przeżywszy
lat 57.

Notatki literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie.
Dziś we czwartek „Cyganeria”, opera w 4
aktach G. Puccini'ego. Występ panny Ireny Bohus-
sowej.

Jutro w piątek „Manru”, opera w 3 aktach
I. J. Paderewskiego. Gościnnie występ p. Eugenjusza
Guszałewicza, występ p. Heleny Ruszkowskiej i panny
Wandy Ottówny.

W sobotę „Cyganeria”, opera
W niedzielę popołudniu o godzinie 3 „Na-
dzieja”, dramat w 4 aktach Heyermanna. — Wie-
czerem o godzinie 7 1/2 „Wesoła dwójka”, operetka
w 4 aktach Ziebrera.

!!Dwa wydania dziennie!!

DIENNIK POLSKI

wychodzi
dwa razy dziennie
bez podwyższenia prenumeraty!

Wydanie poranne o godz. 8 rano,
Wydanie popołudniowe o 3 popoł.
Prenumeratorowie otrzymują codziennie po-
wiesie w formie książkowym.

Prenumerata za oba wydania wynosi mie-
sięcznie:

we Lwowie 1 zł. (2 korony),
(za dwurazową dostawę do domu dopłaca się
30 ct. (60 hal.);

na prowincji 1 zł. 25 ct. (2 kor. 50 hal.)
(z dwukrotną wysyłką 1 zł. 50 ct.)

Pojedynczy numer poranny kosztuje we
Lwowie 1 1/2 ct. (3 hal.), na prowincji 2 1/2 ct.
(5 hal.).

Pojedynczy numer wieczorny kosztuje we
Lwowie 4 ct. (8 hal.). na prowincji 5 ct. (10
hal.).

Jak w latach poprzednich, prenumerato-
rzy „Dziennika Polskiego” otrzymywać mogą

„BLUSZCZ”

najlepsze pismo ilustrowane dla kobiet z doda-
tkiem mód i tablic krojów po cenie bardzo
zniżonej, bo

we Lwowie:

kwartalnie po . . . 3 korony

miesięcznie po . . . 1 korona

na prowincji:

kwartalnie po . . . 4 k. 80 h.

miesięcznie po . . . 1 k. 30 h.

Szanownym Prenumeratorom zamieszczyw
przypominamy wcześnie nadsyłanie prenumeraty
dla uniknięcia zwłoki w przyszłym Dzienniku
gościnie, a zarazem prosimy nowo
zapisujących się o dokładne podanie
adresu przez cytelną wypisanie imienia, na-
zwiska i miejscowości, jakoteż nazwy poczty
nadawczej.

Odezwa.

Otrzymujemy następujące pismo:
Pietyzm przywiązany do osoby i chwały
Adama Mickiewicza nigdy u nas, mimo trudne
warunki, nie był narażony na zawód, ileż o-
dezwiał się do ofiarności publicznej z celem za-
chowania lub ochrony zabytków po Wieszczu;
tuszmy zatem, że i teraz społeczeństwo polskie
nie zaniecha ocalić ostatniej jego ziemskiego
bytu pamiątki. Domek w Konstantynopolu, pa-
miętny skromnym Adama, dochowany po dziś
dzień w troskliwych rękach polskich, ma być
wystawiony na sprzedaż; ludzie obcy i obojni
razem z nim zburzą i zetrą ślad stopy wielkie-
go Tulacza, słumia echo nazwiska, które tam
żyło sławne i czczone. Powinno się zapobiedz
oskarżeniu tych, co po nas będą uwielbiać Mi-
strza, żeśmy miejsca, gdzie zastępy jego zwłoki,
nie strzegli, żeśmy świadka ostatnich jego prac
i szczytnych marzeń zatracili.

Cena niewygórowana (10-12 tysięcy fran-
ków, w co już wliczone koszty adaptacji) ula-
twia nabycie realności, której właścicielem po-
zostanie Towarzystwo im. Adama Mickiewicza,
jako naturalny opiekun pamiątek mickiewiczow-
skich. Domek po odpowiednim urządzeniu po-
stać kolumną i schroniskiem emigrantów pol-
skich, będzie też przy nim istnieć Muzeum pa-
miątek polskich na Wschodzie.

Sprawa wymaga pospieszku; datki przy-
jmuje skarbnik komitetu, dr. Jan Kanty Ste-
czkowski, dyrektor gal. Kasy oszczędności
we Lwowie.

We Lwowie 10 grudnia 1901.
Ks. dr. Zygmunt Lenkiewicz
przewodniczący.

Dr. Edward Porębowicz
sekretarz.

Dr. Jan Kanty Steczkowski
skarbnik.

Członkowie komitetu:
Dr. Wilhelm Bruchnalski, dr. Jan Dylewski,
ks. dr. Jan Fijałek, dr. Ludwik Finkel, dr.
Bromisław Gubrynowicz, ks. Mikołaj Kieffer,
Adam Kreczowiecki, Marja księżna Lubomirska,
Michał Michalski, Władysław hr. Ostroróg, dr.
Edward Stroykowski, Władysław hr. Skrzyski.

Ostatni markiz De la Croix.

W ubiegłym, na wpół zawałonej zmarł
w Als-Dabas, w komitacie peszteńskim, znany
przed kilku dniami potomek świetnego history-
cznego rodu francuskiego, prawy następca w dru-
giej generacji po Józefie markizie De la Croix
i jego małżonce księżnej Karolinie z Schwarzen-
bergów, w największej nędzy i osamotnieniu.
Nazwisko De la Croix brzmiało przez stulecie
cale nietypowe w dziejach Francji, ale i całej
Europy, tak, jak nazwiska Montmorency, Rohan,
Croy, Harnoncourt i Dezas, tak, jak w Austrii
nazwiska Liechtenstein, Esterhazy, Schwarzen-

berg i Palffy, z którymi De la Croix byli spo-
winowaceni przez małżeństwo. Ten właśnie
związek, spowodował miał dla rodziny De la
Croix początek upadku.

Podobnie, jak wspomniane rodziny francu-
skie, został także ród De la Croix burzą wiel-
kiej rewolucji zmuszony do opuszczenia rodzin-
nego kraju. Podczas gdy jednak większość emi-
grujących francuskich szlacheckich rodzin, bądź
dzięki łasce panujących, bądź przez korzystne
małżeństwa, zajęła w nowej ojczyźnie wybitne
stanowiska, na których pozostawiała także swoich
następców, upadła rodzina De la Croix coraz
bardziej i zmuszona była z powodu gruntownie
zmienionych stosunków porzucić stare, dumne
tradycje rodzinne, a nawet, gdy w walce o byt
ujrzeli się zmuszeni na sposób mieszczański za-
rabiać na życie, wyrzec się świetnego tytułu
wraz z historycznym nazwiskiem, przybijając
sobie zwykłe nazwisko mieszczańskie Lakrowics.

Wielka rewolucja r. 1789 zaskoczyła De la
Croix, który już w czasach wypraw wojennych
Piotra z Amiens, odgrywał wybitną rolę i
który we Francji w ciągu stuleci liczył powa-
żny poczet wybitnych mężów stanu, wodzów i
książąt kościoła — u szczytu sławy. Pierwszy
De la Croix otrzymał podobno szlachectwo z
rąk Karola Wielkiego i to za waleczność, jaką
odznaczył się w walkach z Awarami. Na węg-
ierskiej ziemi zaświecił gwiazdą De la Croix
po raz pierwszy i na tejże ziemi po przeszło
tysiącu lat zagasła. Podczas wielkiej rewolucji
odznaczył się przeważnie trzej bracia De la
Croix: Michał, Piotr i Józef. Pierwszy z nich był
biskupem w jednej z części departamentu Se-
kwany i Loary, wielkim politykiem i dworakiem,
który czas spędzał przeważnie na gładkich
parkietach Wersalu. Drugi był członkiem dru-
giej izby zgromadzenia narodowego, znakomitym
mową parlamentarną cieszącym się szcze-
gólną łaską króla Ludwika XVI. podczas gdy
najmłodszy Józef, który w r. 1792 wyemigro-
wał na Węgry, bawił bądź na dworze króle-
wskim, bądź w dobrach rodzinnych.

Wszyscy od stóp do głów byli kawalerami,
szlachciami dawnej szkoły, jak ich przedstawia
historia życia dworskiego z czasów panowania
Ludwika XV.; wszyscy trzej byli oddanymi,
wiernymi sługami królewskiemu domowi.

Markiz Józef, poznał przy sposobności od-
wiedzając w zamku Trianon, u królowej Marii
Antoniny, księżniczkę Karolinę Schwarzenberg,
która nieszczyśliwie królowej przydanej była
z Wiednia, jako dama honorowa i która wkrótce
potem stała się małżonką markiza, przeco-
raz bardziej wiązał on swoje losy z losami
dworu, które tak ciężko zaważyły na przyszłości
jego i całego rodu De la Croix. Wszyscy trzej
bracia De la Croix brali udział w usiłowanej
ucieczce króla, w skutek czego znaleźli się na
liście proskrybowanych. Piotr i Józef znajdowali
się także wśród tych szlachciców, którzy w pa-
miętnych dniach między 10, a 20 sierpnia, gdy
lud obiegł Tuillery, bronili rozpaczliwie rodziny
królewskiej. Markiz Piotr brał udział w nieuda-
łej ucieczce do Varennes.

Wkrótce po tej uderzeniowej ucieczce,
schwymano Mikołaja i Piotra, którzy ponieśli
śmierć na gilotynie. Józef bawił wówczas w ma-
jątku rodzinnym w Auvergne; szukano go i
wysłano za nim listy gończe. Bawił u niego
wówczas znakomity gość z Węgier, książę Jan
Grassalkovits, z którym był spowinowaceni
przez żonę i który przybył do Francji, aby od-
dać swoje usługi królowej Marii Antoninie.
Markiz Józef De la Croix miał już wówczas
dwóch synów z małżeństwa z księżną Schwar-
zenberg, imieniem Józef i Franciszek. Ucieczka
jego i jego rodziny przeprowadzona była w
sposób romantyczny.

Skoro Da la Croix dowiedział się, że wy-
dano rozkaz aresztowania go i że go w Au-
vergne szukają, opuścił wraz z rodziną w
towarzystwie księcia Grassalkovicsa w jego
sześciokonnej karecie w nocy swoją posiadłość
i pojechał wprost do Paryża. Przybywszy tam,
wysłał się książę Grassalkovics dla markiza,
jego żony i dwu synów o paszporty do Au-
strij, podając markiza za swojego strzelca, mar-
kizę za swoją małżonkę, a obydwu chłopców
za paziów i w ten sposób udało mu się uciec-
czki dokonać. Po pełnej niebezpieczeństw, dlu-
giej podróży, przybyło całe towarzystwo nare-
szcie do Gdöllö, rezydencji księcia Grassalko-
vicsa, gdzie rodzina emigrantów bawiła w go-
ście. Ołbrzymie dobra markiza zostały
podobnie jak dobra wszystkich skazanych na
śmierć w czasie rewolucji emigrantów wcielone
do majątku narodowego.

Uprzejmy i gościnny książę ustąpił wielką
część zamku w Gdöllö swoim gościom. Miesz-
kanie markizy otaczało i dziś jeszcze istnie-
jący, czworoboczny dziedziniec, na środku któ-
rego znajduje się statua stojącego dęba konia,
zwanego „Schimmelhof”. Książę otoczył swa-
growe zupełnie małym dworem i kazał jej od-
dawać wszystkie przysługujące jej wyśmien-
nemu urodzeniu wedle ówczesnego obyczaju — ho-
nory. Tak naprzysiężł każdemu wyjazdowi z
zamku lub powrotowi markizy towarzyszył
jedenastu wystrzałów z moździerzy. Tak jak
wszyscy emigranci, tak i De la Croix spodzie-
wali się rychłego powrotu do ojczyzny, szcze-
gólnie zaś nadziei tej oddawał się starzejący się
markiz. Mijały jednak lata i dziesiątki lat — a
sytuacja zamiast się rozjaśniać, coraz się zacie-
mniała. Wschodząca we Francji gwiazda kor-
sykańska, błyszczała coraz jaśniejszym blaskiem;
dwór uzurpatora nienawidził emigrantów i jeszcze
bardziej, niż samą republikę. O powrocie tedy
nie można było nawet marzyć. O powrocie do-
mów do powrotu do domu rodzicielskiego.

Z dorosłych w międzyczasie synów został
Franciszek żołnierzem i jako porucznik, a póź-
niej kapitan grenadierów walczył przeciwko
Napoleonowi. Podczas wojny w Tyrolu został
ciężko ranny, wystąpił odozbity licznymi od-
znaczeniami z armii i ożenił się ze zwykłą
mieszczką w Sorokser (wsi zamieszkałej przez
kolonistów szwabskich niedaleko Budapesztu),
gdzie także zmarł. Drugi syn Józef, osiadł
jeszcze za życia rodziców w Dabas (komitacie
peszteńskim), gdzie nabył małą posiadłość. Gdy
ustawy węgierskie wymagały wówczas, aby
urzędnicy komitatu posiadali szlachectwo węg-
ierskie, złożył swój urząd i świetne nazwi-
sko, które ród jego nosił niemal tysiąc lat,
poczem udało mu się uzyskać szlachectwo „pa-

latyńskie”, przyczem przyjął nazwisko „Lakro-
vits”. Zmiana ta umożliwiła mu uzyskanie
godności sędziego pokoju, później komisarza
straży bezpieczeństwa w Dabas. Pierwszy jego
syn figuruje w księgach metrykalnych jeszcze
jak markiz De la Croix. Najważniejsze doku-
menty rodzinne rodziny De la Croix, ich fran-
cuski oryginalny dyplom szlachecki i t. p.
przechowane są obecnie w archiwum komitatu
peszteńskiego.

Przybył z Francji stary markiz zmarł
w latach dwudziestych w Gdöllö, gdzie go po-
chowano. Żonę swoją przeżył, a rodzina prze-
chowywała dziś jeszcze list niemieckiego markiza
do syna Józefa, w którym donosi mu jej o śmierci
i wzywa go, by przybył na pogrzeb jej do Gdöllö.
Potomkowie markiza rozprzysłi się nie-
mal zupełnie w świecie drobno-mieszczańskim i
robotniczym. Z małżeństwa kapłana grenadie-
rów nie było potomstwa, brat jego ożenił się
z Magdaleną Jeszenką z Nagy-Ajta, a po jej
śmierci z siostrą jej Zuzanną. Z ostatniego mał-
żeństwa urodził się wspomniany Ludwik markiz
De la Croix, późniejszy zaś Mikołaj i Marja
Lakrowics. Pierwszy był drogomistrzem w Da-
bas, gdzie przed kilku dniami zmarł w najwie-
kszej nędzy. Mikołaj był zwykłym włościaninem,
Marja zmarła panną. Z trzech synów Ludwika
De la Croix-Lakrowics, Aleksander jest stolar-
zem, Ludwik jak ojciec jest drogomistrzem,
Franciszek zarobnikiem dziennym.

Oto są wprost linij w trzeciej generacji
potomkowie Józefa markiza Da la Croix i jego
małżonki księżnej Karolinie z książąt Schwarzen-
bergów.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Przyjęcia noworoczne.

Stambuł 2 stycznia. Z okazji Nowego
roku odbyło się wieczór za inicjatywą amba-
sady austro-węgierskiej uroczyste nabożeństwo,
na którym byli obecni: obecny kierownik am-
bassy bar. Braun z personelem ambasady,
konsul generalny z personelem konsultatu i wy-
bitne osobistości tutejszej kolonii austro-węgier-
skiej. Braun przyjmował następnie deputację
kolonii, która prosiła o złożenie cesarzowi Fran-
ciszkowi Józefowi życzeń z okazji Nowego roku
i wyrażenie wierności i przywiązania. Przybyli
również wysłannicy patriarchów, by imieniem
tychże złożyć gratulacje.

Sejmy krajowe.

Wiedeń 2 stycznia. Sejm dolno-austria-
cki rozpoczął dziś dyskusję budżetową.

Deklaracja agrarystów.

Praga 2 stycznia. Czescy agraryści zło-
żyli w sejmie następującą deklarację:
„Czescy agraryści, wstępując do sejmu,
oświadczają, że uznają w całej pełni prawo
do niezawisłego czeskiego państwa, jego auto-
nomję, oraz zagwarantowaną historycznie jedność
Czech”.

Giagnienia.

Kraków 2 stycznia. Przy dzisiejszym
ciągnięciu losów krakowskich, główna wygrana
w kwocie 50.000 koron, padła na nr. 70.114;
5.000 kor. na 11.694; po 1000 koron wygrali
numery: 66.420, 17.396, 21.463, 15.799, 18.991.
Ciągnięcie dalszych wygranych po 60 koron
trwa jeszcze.

Wiedeń 2 stycznia. Przy ciągnięciu lo-
sów kredytowych główna wygrana w kwocie
300.000 k. padła na serię 3862 nr. 22, 60.000
k. na s. 1117 nr. 36, 30.000 k. na s. 3843
nr. 92, po 10.000 k. wygrali s. 1712 nr. 45, s.
2953 nr. 6, po 4000 k. s. 2152 nr. 49, s.
2438 nr. 74, po 3000 k. s. 54 nr. 25, s. 830
nr. 74 i s. 2469 nr. 67, po 2000 k. s. 26 nr.
91, s. 494 nr. 24, s. 3188 nr. 74.

Telegraf bez drutu.

Ottawa 2 stycznia. Ministrowie kana-
dyjscy przyrzekli Marconiemu swoje poparcie.
Marconi oświadczył, że zaraz po powrocie do
Anglii rozpocznie ze swoim telegrafem próby
do kolonii przyłądkowych i południowej Ameryki.

Budżet Hiszpanji.

Madryt 2 stycznia. Dziennik urzędowy
ogłasza budżet państwowy, w którym wydatki
preliminowane są w kwocie 9.071 pesetów, a
dochody w sumie 9.874 milionów pesetów.

Telefon Pary-Tury.

Paryż 2 marca. Wczoraj otwarto linję
telefoniczną pomiędzy Paryżem i Turynem roz-
mową turyńskiego burmistrza i prefekta Se-
kwany.

Wypadki w Chinach

Pekin 2 stycznia. Potwierdzają urzędo-
wnie wiadomość o zamordowaniu misjonarza i
3 chińskich chrześcijan w Niungshiafu. Misjo-
narz ów ma być Belgijczykiem i nazywa
się Mei.

Pekin 2 stycznia. Biuro Reutersa donosi:
Książę Tuan i Tungfuhsiang, którzy na mocy
dekrety banyckiego mieli uciec się na mieszka-
nie do Turkestanu, pozostają w Niungshiafu.
Ich to wpływowi przypisują zamordowanie mi-
sjonarza belgijskiego i 3 chrześcijan chińskich.

London

London 2 stycznia. Times donosi z
Szangaju pod datą wczorajszą: Dwór cesarski
przybył wczoraj do Czing-ting-fu, skąd w pią-
tek wyruszy kolejną żelazną w dalszą drogę do
Pekinu.

Wojna w Transwaali.

London 2 stycznia. Standard donosi z
Pretorji pod datą 31 grudnia: Według spra-
wozdań z kraju Swazów, nie udało się Boerom
wtargnąć do rezydencji królowej. Zdaje się, że
Swazowie są stanowczo zdecydowani nie dopu-
ścić więcej do naruszenia granic ich kraju i że
znaczną ich siła wojenna pilnuje granicy koło
Darkton. W starciu z Boerami kilku Swazów
poległo.

Pożar okrętu.

Tuion 2 stycznia. Na pokładzie okrętu
„Souverain” (Suweren), który służył za ko-
szary dla wojsk kolonialnych, wybuchł groźny
pożar. Okręt spuszczone na otwarte morze,
aby następnie spowodować zatonięcie.

Śmiertelny pojedynek.

Sybln 2 grudnia. Onegdaj odbył się tu
między dwoma oficerami pojedynek na pistole-
ty, który zakończył się śmiercią jednego z za-

paśników. Oficerowie ci, z których jeden był
porucznikiem piechoty, nazwiskiem Tschilli-
schauer, drugi zaś był porucznikiem rachunko-
wym i zwie się Weber, posprzecali się pod-
czas gry w karty. W czasie kłótni Tschillischauer
obraził ciężko Webrę. Przyszło do pojedynku.
Przy pierwszym wymianie kul, Weber, nie mie-
rząc wcale, strzelił do swego przeciwnika i tra-
fił go w pierś. Tschillischauer, bez jęku, padł
na ziemię. Pospieszono mu natychmiast z po-
mocą, założono bandaże prowizoryczną i chcia-
no go przewieźć do szpitala garnizonowego, ale
wszelka pomoc okazała się bezskuteczną, gdyż
Tschillischauer zmarł podczas transportu. Kula
zranila mu serce.

Komenda korpusu wytoczyła w tej sprawie
surowe śledztwo.

Kronika z ostatniej chwili.

Repertuar rozpraw sądowych. Przed
lwowskim trybunałem sądu przysięgłych odbę-
dą się w I. tegorocznej kadencji, rozpoczynającej się dnia
20 b. m., następujące rozprawy karne: d. 20 Pau-
lina Nowicka, o usiłowaną zbrodnię morderstwa
(przew. radca Nahlik); d. 21 Jakim Hryb, o zbro-
dnie rabunku (przew. radca Wierzbicki); d. 22 Mi-
kołaj Smolka i czterej jego towarzysze, o zbrodnię
zgwałcenia (radca Swarczewski); d. 23 Katarzyna
Iwaniszyn, o zbrodnię dzieciobójstwa (radca Dzie-
rzyński); d. 24 Marjan Jarułowicz, o zbrodnię ra-
bunku i kradzieży (radca Podlaszecki); d. 25 Józef
Ullmann, o zbrodnię usiłowanego morderstwa (radca
Jasiński).

Żołnierz — rabuś. Podkanonier I baterji
11 pułku korpusnej artylerji Karol Pech, odbywają-
cy za karę służbę w koszarach, przybył do Paryża,
zabawiał się wczoraj wieczorem w szynku „pod Ca-
piem” z jakimś stróżem z ulicy Wagilewicz. Ni-
stąd ni zowąd, zażądał on od stróża najpierw dro-
bnych kwot pieniężnych, a gdy je otrzymał, chwycił
towarzysza swojego za gardło i wyrwał mu zegar-
ek z kieszeni. Zrobiła się awantura i żołnierza
sprowadzono na inspekcję policyjną. Tu wypierał się
Pech, że początkowo, jakoby zegarek stróżowi zabral,
gdy mu jednak rewizja zagrożono, dobrowolnie wy-
dobył zabranego zegarek z kieszeni i złożył na sto-
le. Policja zawiadomiła o tem co zaszło, główną
strażniczą wojskową na placu św. Ducha, skąd przy-
było wnet czterech żołnierzy w celu odbioru are-
szanta.

Rabuś żołnierz, namyślił się tymczasem inaczej,
na widok bagnętych żołnierzy, udawać począł obłą-
kanego i rzucił się na nich, bijąc ich i kłusując.
Nie wiele mu to pomogło, gdyż żołnierze policyjni,
po krótkiej walce, pokonali go, okuli w kajdany
i oddali jego kolego, ze strażnicy wojskowej przy-
slanym.

Żłapał Kosak Tatarszyna. Michalina Czer-
kawska, notowana na zawsze ze Lwowa złodziejka,
uczyniła się dotkniętą srodze w swej czci niewie-
ściej przez Jędrzeja Kolegę, równie jak ona zawodo-
wego, wydalonego ze Lwowa złodzieja, narobiła
wczoraj w nocy na ulicy krzyku i policjantowi Ko-
legę aresztować kazała. Policjant uchwycił za kark
Kolegę, ale równocześnie iść ze sobą kazał i oskar-
życielce. Czerkawskej nie bardzo chciało się oglą-
dać inspekcję policyjną, próbowała też uciec, po-
chwycił ją jednak żołnierz policyjny przy pomocy
już aresztowanego Jędrzeja Kolegi i zaprowadził
oboje na inspekcję.

W rezultacie, za przekroczenie zakazu pobytu
we Lwowie poszli oboje, nim pójda do sądu, do
aresztów policyjnych. Kiedy oboje aresztowanych żoł-
nierze z inspekcji wyprowadzili, kolega zwracając
się do Czerkawskej powiedział: „Długie włosy, a
krótki rozum!” — Może i rację miał.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 2 stycznia.

(fr.) W zupełnej bezbarwności usposobieniu
rozpoczęła giełda nowy rok. Na razie bowiem
nie ma żadnego impulsu, ani w kierunku wyż-
kowym, ani niżkowym. W Berlinie jedna przy-
najmniej okoliczność działa ożywiająco na ten-
dencję targu, a mianowicie niebywała o tej po-
rze taniość gotówki. Ekont prywatny spadł w
Berlinie na 2 1/2%. Ta taniość gotówki sprawa-
ła, że sfery kapitalistyczne interesują się obce-
nie bardzo stale oprocentowanymi walorami
lokacyjnymi, zwłaszcza rentami i podnoszą ich
kurs. Na nasze stosunki jednak prąd ten pozos-
taje na razie bez wpływu. W walorach żela-
znych zapanowała chwilowa cisza i tylko w
akcjach kredytowych i statśbnych robiono do-
spółne znaczne transakcje na rachunek kilku spe-
kulantów, chcących się wycofać ze swych zobowi-
zań. Pogłoski o możliwości podniesienia
taryf towarowych na austriackich kolejach pań-
stwowych utrzymują się na giełdzie coraz upor-
czywiej.

— **Bank rolniczy we Lwowie.** Lwów 2
 stycznia. (Dziś notujemy za 100 klg. łoc
Lwów Waluta koronowa.) Pszenica gotowa 15 50
do 16—, pszenica na termin 15— do 15 50;
żyto gotowe 12 80 do 13 20, żyto na termin 12
50 do 12 80, owies odczyn gotowy 12 50
do 13 40, owies oboczny gotowy na termin 12
50 do 13—; jęczmień pastewny 10 60 do 11—,
jęczmień browarny 12 50 do 14—; rzepak 27—
do 28—; inżanka 19— do 21—; groch paste-
wny 13 50 do 15—, groch do gotowania 15 50
do 24—; wyka 12— do 13—; bobik 11 60 do
12—; hrzeźka 12 50 do 13 50 kukurydza nowa
11 40 do 11 80, kukurydza stara — do —;
chmiel za 55 klg. — do —; koniżyna
czerwona 88— do 116—, koniżyna biała 90—
do 150—, koniżyna szwedzka 80— do 140—;
tymotka 48— do 64—.

Spirytu: łoc za 50 litr gotowy 16— do
16 25; parówka Tarnopol na termin 15 75 do 16—.
Jedynie co do pszenicy i owsa tendencja zwy-
żkowa, co do innych usposobienie niezmiennie.

— **Wiedeń 2 stycznia.** (Giełda zbo-
zowa.) (Kursa w koronach i po 50 kilogramów)
Pszenica na wiosnę 9 19 do 9 20, na maj-
czerwiec — do —, żyto na wiosnę 9 20 do
9 21, na maj-czerwiec — do —, kukurydza na
wiosnę 5 76 do 5 77, owies na
wiosnę 7 81 do 7 82, na maj-czerwiec — do
—, rzepak na styczeń-luty — do —,
na sierpień-wrzesień — do —, olej rzepakowy
na styczeń-wrzesień — do —, Usposobienie słabe.
Pochmurno.

— **Budapeszt 2 stycznia.** (Giełda
zbozowa.) (Kursa w koronach i po 50 klg.). Psze-
nica na kwiecień 8 99 do 9—, żyto na
kwiecień 7 48 do 7 49; owies na kwiecień

od 7 50 do 7 51; kukurydza na maj od 6—
do 5 47; rzepak na sierpień od 12— do 12 60.
Oferty na pszenicę dostateczne. Chęć kupna rezerw.
Usposobienie spokojne. Mgła.

Wiedeń 2 stycznia. (Giełda poludn.
godzina 12 m. 30). Marki 117 25. Renta majowa
98 95. Węg. renta koronowa 94 20. Akcje austr.
zakł. kred 63 25. Akcje węg. zakł. kred. 657—,
Akcje Anglobanku 261—, Akcje Unionbanku
545— Akcje Bankvereinu 442—, Akcje Lander-
banku 416—, Akcje kolei państw. 653 75. Lom-
bardy 7—, Akcje kolei Elbethal 452 50.

Pierwsze 36 tomów Sienkiewicza, z lat ubiegłych, mogą nabywać nowi prenumeratorowie za dopłatą 39 kor., w sprawie 53 kor. 40 hal. Osobne okładki do oprawiania półrocznych kompletów „Tygodnika” można nabywać w cenie 3 kor. 20 hal; bez przesyłki i opakowania.

Komplet 36 pierwszych tomów Henryka Sienkiewicza może być nabywany po 12 tomów, za nadpłatą w 3 ratach po 13 kor. za tomy bez oprawy, zaś po 17 kor. 80 hal. za tomy w oprawie.

Numery okazowe i prospekty wysyła gratis: **Główna Ekspedycja „Tygodnika” we Lwowie,**
Passat Hausmann 9. 57